

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/135/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315223970
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2315223970.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľky: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X. XXX, právne zastúpená: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Legionárska 7158/5, Trenčín, proti odporcovi: PRO CIVITAS, s.r.o., IČO: 45 869 464, Vajnorská 100/A, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 04. novembra 2015, č.k. 24C/260/2015-24, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením napadnutým odvolaním, súd prvého stupňa nariadil odporcovi (výrok I.) a súčasne aj spoločnosti HOSAL Horné Saliby, spol. s r.o., IČO: 36 234 737, Horné Saliby 297 (výrok II.) zdržať sa výkonu dohody o zrážkach č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, súčasne uložil navrhovateľke povinnosť do 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súde návrh na začatie konania o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 (výrok III.) a rozhodol, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté vo veci samej (výrok IV.). Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 74 ods. 1, § 75 ods. 5, § 76 ods. 1 až 4 a § 77 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), keď dospel k záveru, že nariadenie predbežného opatrenia je dôvodné a preto mu v celom rozsahu vyhovel stotožniac sa s jeho skutkovými a právnymi dôvodmi v zmysle § 76 ods. 4 O.s.p.. Vychádzal pritom z návrhu navrhovateľky, doručeným súdu dňa 30.10.2015, ktorým sa táto domáhala nariadenia predbežného opatrenia v znení, ako je uvedené vyššie s odôvodnením, že navrhovateľka s právnym predchodcom odporcu (Poštová banka, a.s.), uzatvorila dňa 17.10.2005 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 5592143105, v zmysle ktorej právny predchodca odporcu poskytol navrhovateľke spotrebiteľský úver vo výške 30.000,- Sk, kde celková výška nákladov bola stanovená na sumu 17.186,03 Sk (570,47 eur), RPMN 11,47% bez uvedenia úverovej sadzby v zmluve. Uviedla, že titulom tejto zmluvy zaplatila odporcovi, resp. jeho právne predchodcovi sumu 34 222 Sk (1 135,96 eur) a odporca žiada od navrhovateľky ešte zaplataenie 1 216,15 eur, pričom navrhovateľka nemá vedomosť, z čoho táto suma pozostáva. Pohľadávka zo spotrebiteľskej zmluvy bola postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus a následne na odporcu a to zmluvami o postúpení pohľadávky z 15.12.2010 a z 24.02.2011. Navrhovateľka poukázala na spotrebiteľský charakter tejto úverovej zmluvy, ktorá tak mala obsahovať náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu jej uzavretia, pričom neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe a podľa názoru navrhovateľky je preto treba poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Listami zo dňa 17.6.2015 a 4.8.2015 odporca požiadal zamestnávateľa navrhovateľa ako platiteľa mzdy o vykonávanie zrážok zo mzdy v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej v rámci spotrebiteľskej zmluvy v čl. 2 bod 3. Zamestnávateľ oznámil odporcovi, že Dohodu o zrážkach nepovažuje za platnú, preto zrážky nerealizoval. Podľa názoru navrhovateľky je Dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a teda neplatným ustanovením, nakoľko sa v zmysle § 54 ods. 1

Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od § 551 Občianskeho zákonníka. Zrážky vykonávané podľa § 551 Občianskeho zákonníka dlžník nedokáže priamo voči jeho zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Vopred formulovaný súhlas spotrebiteľa dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno podľa navrhovateľa považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa, taktiež nie je možné zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy budúcu pohľadávku. Uzavretá spotrebiteľská zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok. Dôvodnosť svojho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka videla v potrebe dočasnej úpravy jej pomerov, pretože odporca vyvíja nátlak na zamestnávateľa navrhovateľa spoločnosť HOSAL Horné Saliby, spol. s r.o. a žiada realizovať zrážky zo mzdy napriek neplatnej Dohode o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy a napriek skutočnosti, že navrhovateľka už istinu úveru splatila. Na preukázanie svojich tvrdení navrhovateľka predložila výpis z obchodného registra odporcu, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.5592143105, aktuálny stav úveru k 01.12.2010, výzvu odporcu zamestnávateľovi navrhovateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy zo 17.6.2015, predžalobnú výzvu, stanovisko navrhovateľa z 24.8.2015, vyjadrenie odporcu zo 07.10.2015 a emailovú komunikáciu z 29.10.2015.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie odporca. Uviedol, že namieta nedostatok procesnej podmienky a to pasívnej legitímácie na strane odporcu, keďže má za to, že s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, keďže zmluvnú podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rozhodnutie súdu bude mať v zmysle § 53a ods. 1 OZ vplyv nielen na odporcu, ale predovšetkým na dodávateľa - bankovú inštitúciu pôvodného veriteľa Poštovú banku, a.s. Bratislava. Ďalej odporca namieta nedostatok právomoci súdu tento spor prejednávať a to z dôvodu, že súčasťou úverovej zmluvy je aj rozhodcovská doložka, podľa ktorej je príslušný na prejednanie sporu Stály rozhodcovský súd, zriadený pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej, a.s.. Odvolateľ tiež namieta nedostatok naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a napokon namieta, že v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia absentuje uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Samotná skutočnosť, že navrhovateľka je spotrebiteľ, nespĺňa túto podmienku. Navrhovateľka bola zaviazaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej a.s. so sídlom Trnavská cesta 7, Bratislava, zo dňa 29.09.2011, právoplatným dňa 02.01.2012 a vykonateľným dňa 06.01.2012 na zaplatenie istiny 554,85 eur, úroku vo výške 7,50 % ročne od 02.06.2010 do zaplatenia, úroku z omeškania 9 % ročne od 02.06.2010 do zaplatenia, dlžné úroky z omeškania, dlžné poplatky a náhradu poplatku za rozhodcovské konanie a náhradu trov konania. Uvedenú povinnosť si navrhovateľka dobrovoľne voči odporcovi nespĺnila, nie je teda pravdivým tvrdenie navrhovateľky o neexistencii žiadneho rozhodnutia, ktoré by jej uložilo povinnosť plniť. Tiež nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že odporca si jednostranne diktuje výšku dlhu bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Navyše právny predchodca odporcu si uplatnil u predchádzajúceho zamestnávateľa navrhovateľky dohodu o zrážkach zo mzdy už v roku 2008, kedy navrhovateľka prestala splácať dlh, z čoho vyplýva, že navrhovateľka svoj naliehavý právny záujem preukazuje po viac ako 7 rokoch odo dňa, keď bol prvý krát uplatnený u jej zamestnávateľa a po viac ako 10 rokoch odo dňa uzavretia zmluvy. Odporca navrhol uznesenie zrušiť, návrh navrhovateľa zamietnuť a zaviazat ho na náhradu trov právneho zastúpenia odporcu, alternatívne uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľka navrhla napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou - účastníkom konania, v zákonom určenej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky na potvrdenie uznesenia prvostupňového súdu.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp.zn. 24C/260/2015 je na základe žaloby zo dňa 07.12.2015, určenie, že Zmluva o úvere č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 je bezúročná a bez poplatkov, ďalej že Zmluva o úvere č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 je v časti ustanovenia čl. 2 o celkovej výške nákladov 17.186,03 Sk absolútne neplatná, že dohoda o zrážkach zo mzdy v čl. 2 bod 3 Zmluvy o úvere č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 je absolútne neplatná, ďalej že odporca je povinný

vydať navrhovateľke bezdôvodné obohatenie, ku ktorému došlo plnením navrhovateľky z neplatného právneho úkonu vo výške 140,14 eur a odporca je povinný poskytnúť navrhovateľke sumu 200 eur ako primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým pred začatím konania nariadil predbežné opatrenie ukladajúce tak odporcovi, ako aj spol. HOSAL Horné Saliby, spol. s r.o., IČO: 36 234 737, Horné Saliby 297 zdržať sa výkonu dohody o zrážkach č. 5592143105 zo dňa 17.10.2005 až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a ktorým uložil navrhovateľke povinnosť do 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súde návrh na začatie konania vo veci samej o určenie neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy.

Účelom predbežných opatrení je poskytnutie predbežnej ochrany práv účastníkovi konania za podmienky osvedčenia potrebnosti dočasnej úpravy pomerov už pred rozhodnutím vo veci samej, alebo za podmienky existencie obavy z ohrozenia budúceho núteného vymoženía práva (§ 74 ods. 1 O. s. p.). Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov takáto dočasná úprava pomerov zásadne prichádza do úvahy len v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany predbežným opatrením, teda len vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej formou rozsudku po riadne vykonanom dokazovaní mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania či inú ujmu na právach navrhovateľa predbežného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie sporu mohlo už stratiť zmysel alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

Predbežné opatrenie tak slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru tohto inštitútu vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia vznikne nepríjemná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť nepríjemná výhoda, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

V zmysle § 76 ods. 2 O.s.p. sa pripúšťa uloženie povinnosti aj inej osobe ako účastníkovi konania a to za podmienky, že je to možné od neho spravodlivo požadovať, pokiaľ účel predbežného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom.

V danom prípade zatiaľ v tomto štádiu konania bez vykonania riadneho dokazovania by bolo predčasné tvrdiť, že nárok, ktorý má byť uplatňovaný žalobou vo veci samej by bol zjavne nedôvodný. Navrhovateľka argumentáciou podoprela svoj právny názor o dôvodnosti žaloby, avšak na potvrdenie alebo vyvrátenie skutočnosti, či je žaloba dôvodná, bude nevyhnutné vykonať dokazovania a celú vec skutkovo i právne vyhodnotiť. Úspešnosť takejto žaloby s poukazom na vyššie uvedené nie je v tomto štádiu vylúčená. Odvolací súd je preto toho názoru, že prvý z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to dostatočné osvedčenie nároku navrhovateľky uplatňovaného žalobou, je daný.

Zároveň bol podľa odvolacieho súdu naplnený i druhý zo základných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ak by k nariadeniu predbežného opatrenia nedošlo. V priebehu konania bolo totiž osvedčené (a odporcom nespochybnené), že odporca predložil zamestnávateľovi navrhovateľky žiadosť o výkon zrážky zo mzdy, čo nepochybne osvedčuje skutočnosti tvrdené navrhovateľkou o nutnosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej. Pokiaľ bude navrhovateľka v konaní úspešná a súd dospeje k záveru, že boli splnené zákonné podmienky o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor navrhovateľa na strane odporkyne, vykonávaním zrážok zo mzdy by naďalej dochádzalo k jeho neodôvodnenému navyšovaniu. Odvolací súd zhodne s prvostupňovým považoval za potrebné tomuto zamedziť a to formou nariadenia predbežného opatrenia,

ktorým bude jednak súčasnému zamestnávateľovi navrhovateľky ako tretej osobe v zmysle § 76 ods. 2 O.s.p., od ktorej to možno spravodlivo požadovať, nariadené zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy navrhovateľky na základe predmetnej dohody o zrážkach v prospech odporcu a rovnako má svoje opodstatnenie aj uloženie totožnej povinnosti priamo odporcovi, keďže do skončenia konania vo veci samej by mohlo dôjsť k zmene zamestnávateľa navrhovateľky, od ktorého by tak odporca mohol opätovne požadovať vykonávanie zrážok zo mzdy navrhovateľky bez toho, aby v súčasnosti bolo preukázané, že tu existuje právny titul na takéto zrážky, keďže posudzovanie tak platnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako aj platnosti rozhodcovskej doložky bude predmetom dokazovania vo veci samej. Odvolací súd má za to, že toto rozhodnutie je v súlade i s konštantnou judikatúrou, ktorá umožňuje súdu uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok. (R - 47/1974). K odvolateľom vytýkaným procesným vadám v postupe prvostupňového súdu odvolací súd uvádza, že nie je za tohto stavu možné hovoriť o nedostatku právomoci súdu na rozhodovanie tohto sporu s poukazom na rozhodcovskú doložku, nakoľko v zmysle ustálenej súdnej praxe je potrebné túto považovať v prípade, ak nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, za neprijateľnú podmienku, ktorá v právach a povinnostiach zmluvných strán spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo však bude tiež predmetom prieskumu súdu v rámci konania vo veci samej, vykonávaného ex offio s ohľadom na spotrebiteľský charakter predmetného úverového vzťahu. Pokiaľ ide o námietku pasívnej vecnej legitímácie odporcu, túto odvolací súd vyhodnotil tiež ako nedôvodnú, pretože uvedená pohľadávka spolu so všetkými právami s ňou spojenými bola na neho postúpená od pôvodného dodávateľa zmluvou o postúpení pohľadávky, takže nemožno hovoriť o žiadnom nerozlučnom procesnom spoločenstve.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu i odvolací súd zhodne s prvostupňovým bol toho názoru, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predmetného predbežného opatrenia, pričom sa týmto nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani nevznikne neprimeraná ujma na strane odporcu, či tretej osoby, ani neprimeraná výhoda na strane navrhovateľky. Zároveň s poukazom na ust. § 76 ods. 3 O.s.p. správne postupoval prvostupňový súd, pokiaľ navrhovateľke uložil, aby v ním určenej lehote podala návrh na začatie konania na súde. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.